

2. Prilog

Izvešće o radu Županijske matične razvojne službe za narodne i školske knjižnice u Splitsko- dalmatinskoj županiji u 2022.

2.1 Izvešće o radu ŽMRS za školske knjižnice u 2022. godini

Gradska knjižnica Marka Marulića Split
**Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice
u Splitsko-dalmatinskoj županiji**

veljača 2023.

Uvod

Splitsko-dalmatinska županija najveća je hrvatska županija po veličini (14.045 km²), druga po broju stanovnika (423 407 st.), kao i po broju postojećih knjižnica (171), tj. 188 ustrojbenih jedinica pod nadležnošću županijske matične knjižnice. Administrativno sjedište je Split, drugi grad po veličini u Hrvatskoj, koji ima 160 577 stanovnika.

Prema *Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 81/2021)*, osnovni zadatak Županijske matične razvojne službe je unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području svoje nadležnosti kroz obavljanje sljedećih aktivnosti:

- sudjeluje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi i Središnjeg stručnog vijeća svih matičnih razvojnih službi Republike Hrvatske sukladno članku 13. Pravilnika
- obavlja poslove matične djelatnosti utvrđene člankom 33. i 34. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti
- nadzire obavljanje knjižnične djelatnosti sukladno članku 43. Zakona
- nadzire provođenje specifičnih zadaća knjižnica sukladno Standardu za narodne knjižnice i Standardu za školske knjižnice u knjižnicama s područja svoje nadležnosti
- na temelju navedenih praćenja izrađuje analize stanja u knjižnicama i njihov stupanj usklađenosti sa standardima te o tome izvješćuje osnivače, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, ministarstvo nadležno za poslove kulture i ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja
- daje stručno mišljenje o postojanju uvjeta za osnivanje odnosno početak rada knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti te njihovih ustrojstvenih i organizacijskih oblika, sukladno članku 11. stavku 2. Zakona
- sustavno prati usklađenost planova rada i rada samih knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti s nacionalnim planom razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti
- savjetuje knjižnice i predlaže rješenja u svim aspektima knjižničnog poslovanja sa svrhom dostizanja standarda
- koordinira umrežavanje knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti i njihovo uključivanje u knjižnični sustav Republike Hrvatske sukladno članku 33. stavku 2. Zakona

- koordinira i nadzire unos statističkih podataka narodnih i školskih knjižnica u županiji u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu
- skrbi o ravnomjernom razvoju i izgradnji jedinstvene mreže knjižnica na području županije te sa svime upoznaje nadležna nadređena upravna i stručna tijela
- surađuje u projektiranju i opremi prostora narodnih i školskih knjižnica, posebice pri izgradnji novih knjižnica, škola i sl.
- pomaže knjižnicama pri uvođenju novih načina rada, novih oblika poslovanja, novih tehnologija te upućuje djelatnike u nove i složenije poslove
- samostalno ili u suradnji s drugima organizira savjetovanja, seminare i druge oblike stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja
- surađuje u stručnim projektima koje na razini države pokreće Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i potiče suradnju na zajedničkim projektima Županije (npr. digitalizacija zavičajne građe, programi, manifestacije i sl.)
- obavlja poslove pružanja stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu na zahtjev Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- obavlja i druge poslove prema zahtjevu nadležne matične knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Broj djelatnika Županijske matične razvojne službe: dvije djelatnice od veljače 2022.

Mreža školskih knjižnica u županiji

U Splitsko-dalmatinskoj županiji djeluje ukupno 159 škola od čega 97 osnovnih škola (od njih je jedna umjetnička), 53 srednjih škola (od čega pet umjetničkih) i četiri učenička doma.

Od 86 područnih škola u SDŽ, dvije imaju knjižnicu (imaju prostor i fond, dok je djelatnik iz matične škole).

Ukupno je šest umjetničkih škola u SDŽ (jedna osnovna i pet srednjih). Niti jedna nema knjižnicu.

Knjižnicu ima ukupno 139 škola od toga 95 matičnih osnovnih, dvije područne osnovne škole i 42 srednje škole, a dva učenička doma imaju školsku knjižnicu u školama kojima pripadaju. Što se tiče radnog vremena školskih knjižničara 34 ih je s pola radnog vremena ili manje.

Rad u 2022. godini

Nakon odlaska voditelja Matične službe GKMM u kolovozu 2021. godine s radom je, u veljači 2022. godine, započela nova voditeljica Matične razvojne službe GKMM Split.

Savjetovanje i pomoć knjižnicama na području matičnosti redovito se obavlja po zaprimljenim upitima s terena ili po neposrednom uvidu u poslovanje od strane ŽMRS, i to u područjima:

- Uređenja i opremanja knjižničnih prostora
- Nabave knjižnične građe
- Stručne obrade građe
- Revizije i otpisa
- Zaštite građe
- Informatizacije
- Osposobljavanja za rad u knjižnici
- Stručnih ispita
- Posredovanja među knjižnicama na terenu i Ministarstvima kulture i obrazovanja
- Sudjelovanje i savjetovanje knjižnica u procesima ažuriranja podataka u Upisniku knjižnica, čiji se sustav osuvremenio i prešao pod upravljanje NSK u Zagrebu.

Ukupno je tijekom 2022 g. obavljeno četiri posjeta školskim knjižnicama u svrhu stručnog nadzora, savjetodavno i/ili zbog praćenja rada. Savjetodavni rad sa školskim knjižnicama obavljao se na temelju dostavljenih izvješća i statističkih podataka, a intenzivno se odvijao najviše telefonskim i elektroničkim putem. Kada je postojala potreba, pomoć se tražila i od ostalih stručnih djelatnika u matičnoj knjižnici, NSK te Ministarstva kulture RH.

Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021) stručna pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim i školskim knjižnicama u djelokrugu je rada županijskih matičnih službi. Zbog toga smo 2022. godine školskim knjižnicama proveli anketu Stara građa i zavičajne zbirke u školskim knjižnicama Splitsko-dalmatinske županije kako bi dobili uvid u stanje te započeli s nadzorom u sljedećoj godini.

Osim ankete o staroj građi ŽMRS je posredovala u provođenju anketa drugih stručnih djelatnika i institucija iz SDŽ i RH.

Knjižnicama su se redovito dostavljale obavijesti o stručnim skupovima i ostalim novinama u struci, te različite informacije korisne knjižničarima. Pojednim stručnim djelatnicima knjižnica u SDŽ, institucijama, kolegama matičarima i ostalim knjižničarima iz drugih županija pomoć se pružala u provođenju istraživanja.

Prikupljanje, obrada i analiza statističkih podataka o radu knjižnica u 2021. g. odvijali su se u prvoj polovici 2022.g. Podaci su se prikupljali pomoću standardiziranih obrazaca NSK putem *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Knjižnice su poticane na dosljedan unos statističkih podataka, a većinu školskih knjižnica se dodatno kontaktiralo zbog ispravaka i dopune podataka. Nakon zaključavanja podataka izvršena je opisna analiza poslovanja školskih knjižnica u odnosu na Standard za školske knjižnice a koja se dostavlja Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo se osnivačima, Ministarstvu kulture i medija i Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Usprkos kontinuiranom naporu ŽMRS u isticanju obaveze provođenja revizije i redovnog godišnjeg otpisa, ti su ključni postupci u održavanju kvalitetne strukture i sadržaja fonda nedovoljno osviješteni među školskim knjižničarima SDŽ. Tijekom 2022. godine 35 školskih knjižnica provelo je reviziju i/ili otpis. Matična služba je pregledala dostavljenu dokumentaciju i pismeno se očitovala na svaku provedenu reviziju i otpis, a prethodno je većini školskih knjižnica pružala savjete o proceduri provedbe i potrebnoj dokumentaciji.

Zaštita knjižnične građe česta je tema u kontaktima sa školskim knjižničarima, pa je ŽMRS i u 2022.godini redovito savjetovala školske knjižničare u tom segmentu rada, kao i po pitanju nabave knjižnične građe i njezine stručne obrade.

Rad ŽMRS u području školskog knjižničarstva provodio se među ostalim i kroz pomoć pri osposobljavanju knjižničara za rad u školskoj knjižnici, pomoći kod polaganja stručnih ispita, priprema literature, zakonskih propisa, izrada pravilnika o radu, pitanja radnih odnosa, kulturno-javnih aktivnosti.

Informatizacija školskih knjižnica jedan je od prioriteta ŽMRS jer 12 knjižnica još nema nikakav računalni program, pa s tim ciljem ŽMRS kontinuirano zagovara informatizaciju školskih knjižnica u SDŽ, tj. implementacije knjižničnog software-a u knjižnicama koje još ne koriste računalno poslovanje, kao i nadogradnju sustava onima koje svojim programskim rješenjima ne zadovoljavaju odredbe Standarda. U školskim knjižnicama najrasprostranjeniji knjižnični program je MetelWin i zbog brojnih upita sa terena školskih knjižničara o aspektima poslovanja koji se tiču knjižničnog programa MetelWin, u suradnji sa tvrkom Point d.o.o. dogovorena su online webinaru koji su započeli u 2022. godini a tiču se edukacije u korištenju knjižničnog programa MetelWin (obrađene su teme statistike, revizije i otpisa građe, uvođenje eura i katalogizacija i inventarizacija).

GKMM je projektom *Za dobre vibre - čitaj libre* (na poziv Ministarstva kulture i medija RH *Čitanjem do uključivog društva* u okviru Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*) osigurala sredstva za nabavu bibliobusa i uspostavu bibliobusne službe na području Splitsko-dalmatinske županije. Projekt je započeo 16.9. 2020. i trajat će dvije godine. Veliku ulogu i zadatke u realizaciji cijelog projekta, od same prijave na natječaj, do izrade mreže stajališta bibliobusne službe, sudjelovanja u opremanju unutrašnjosti bibliobusa prema *Standardima za narodne knjižnice*, u uspostavljanju kontakata i suradnje sa školskim i narodnim knjižnicama u županiji, ima Županijska matična služba. U predloženom prijedlogu stajališta 13 ih se nalazi uz područne škole.

Suradivali smo i s NSK te redovno prisustvovali sastancima Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi. Redovna je suradnja i sa Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Uredom državne uprave, HKD-om, Društvom knjižničara u Splitu, te ostalim knjižnicama izvan županije, kao i ostalim stručnjacima iz područja informacijskih znanosti.

ŽMRS je sudjelovao u organizaciji dvaju stručnih webinaru, u suradnji sa Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara:

- *Struktura i sadržaj mrežnih stranica – smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica – 19. svibnja 2022.*
- *Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju – 2. prosinca 2022.*

ŽMRS je sudjelovala i u poslovima u matičnoj knjižnici, kao što su:

- Rad u Stručnom vijeću GKMM Split.
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka za mrežu knjižnica GKMM.
- Planiranje osnivanja bibliobusne službe GKMM Split i nabave bibliobusnog vozila u okviru natječaja ESF-a *Čitanjem do uključivog društva*
- Planiranje prostora i opremanja novog ogranka GKMM Split u kotaru Mejaši
- Planiranje prostora i premanje spremišta za bibliobusnu službu u kotaru Trstenik
- Suradnja s kolegama iz matične knjižnice u područjima:
  - uređenja i opremanja knjižničnih prostora
  - nabave knjižnične građe
  - stručne obrade građe
  - revizije i otpisa
  - zaštite građe
  - informatizacije
  - osposobljavanja za rad u knjižnici
  - stručnih ispita
  - posredovanje s Ministarstvom kulture i medija
  - prilagodbe poslovanja u procesu zamjene hrvatske kune eurom kao službenom valutom
  - prijavi za ERASMUS+ akreditaciju u okviru sektora obrazovanja odraslih

Osobno stručno usavršavanje i rad u stručnim tijelima

Hanja Anić

Sudjelovanje:

- Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške (narodne i školske knjižnice) – online predavanje 25. veljače 2022,

- Critical interventions in information and media literacy in schools and universities (prof. dr. sc. Anne J. Gilliland) – online predavanje CSSU, 13. travnja 2022.
- 7. stručni kolokvij Društva knjižničara u Splitu – GKMM Split, 9. lipnja 2022.
- 21st Mobile Libraries Conference of the Mobile Libraries Section of the Slovenian Library Association – Murska Sobota, Slovenija 13. i 14. svibanj 2022.
- Knjižničarska (ne)konferencija KcConnect u organizaciji knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ – Koprivnica, 22.-24. rujna 2022.
- Radionica Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima – GKMM Split, 21. travnja 2022.

Organizacija:

- Članica programsko-organizacijskog odbora *16. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festivala hrvatskih bibliobusa, s međunarodnim sudjelovanjem 26.5.-27.5.2023.*

Rad u stručnim tijelima:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split
- Članica Društva knjižničara u Splitu
- Pridružena članica Komisije za pokretne knjižnice HKD

Maja Stazić

Sudjelovanje:

- Critical interventions in information and media literacy in schools and universities, Anne J. Gilliland - webinar 13.4.2022.
- Dvotjedna ERASMUS+ mobilnost u Finskoj - 16.5.-27.5.2022.
- 7. kolokvij Društva knjižničara Split - izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica" - 9.6.2022.

- TCA seminar ERASMUS+ akreditacija u sektoru obrazovanja odraslih, Malta - 5.-7.9.2022.
- AMPEU Hrvatska, webinar na temu ERASMUS+ akreditacije - 14.9.2022.
- TCA seminar ERASMUS+ akreditacija u sektoru obrazovanja odraslih, digital day/webinar - 22.9.2022.
- 47. Izborna skupština HKD-a - izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica", Zadar - 5.10.-7.10.2022.
- Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji (Poreč) - online izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica" - 23.11.2022.

Organizacija:

- Koordinatorica i članica organizacijskog tima ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica", GKMM Split
- Članica projektnog tima za prijavu ERASMUS+ akreditacije za GKMM Split u okviru sektora obrazovanja odraslih (akreditacija za ustanovu dodijeljena u siječnju 2023.)
- Članica programsko-organizacijskog odbora *16. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festivala hrvatskih bibliobusa*, s međunarodnim sudjelovanjem 26.5.-27.5.2023.

Ostalo:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split
- Članica Društva knjižničara u Splitu

Klasa: 612-04/23-01/59

Ur. broj: 2181-237-04/23-82

U Splitu, 10. veljače 2022.

Voditeljica ŽMRS

Hanja Anić, dipl. iur., viša knjižničarka

Dostavlja se:

1. Gradska knjižnica Marka Marulića, ravnateljica
2. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatski zavod za knjižničarstvo
3. Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske
4. Ministarstvo znanosti i obrazovanja

2.2 Izvješće o radu ŽMRS za narodne knjižnice u 2022. godini

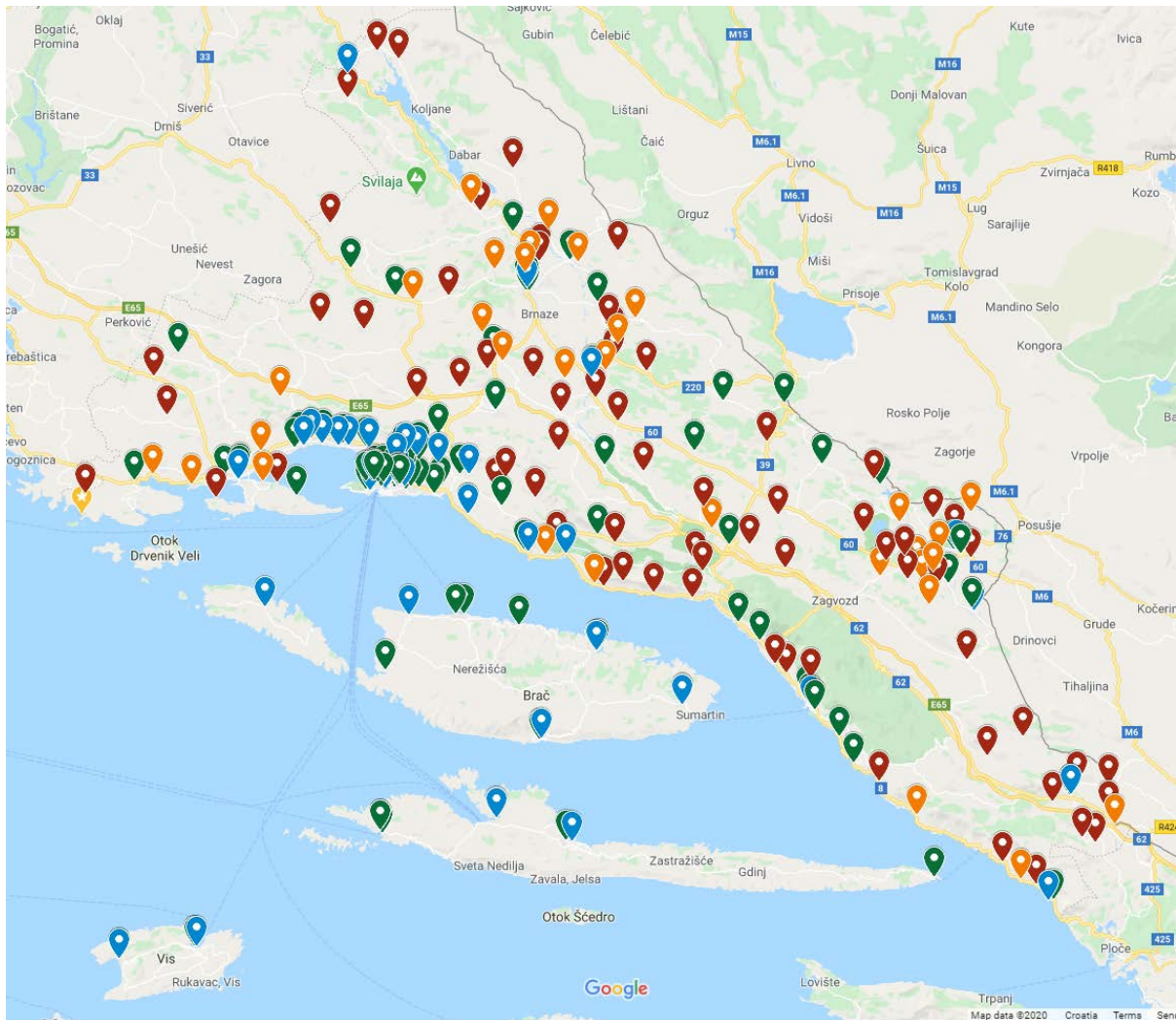

Gradska knjižnica Marka Marulića Split
**Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice
u Splitsko-dalmatinskoj županiji**

veljača 2023.

Uvod

Splitsko-dalmatinska županija najveća je hrvatska županija po veličini (14.045 km²), druga po broju stanovnika (425.412 st.), kao i po broju postojećih knjižnica (171), tj. 188 ustrojbenih jedinica pod nadležnošću županijske matične knjižnice. Administrativno sjedište je Split, drugi grad po veličini u Hrvatskoj, koji ima 161.312 stanovnika.

Splitsko-dalmatinska županija je najveća i po broju jedinica lokalne samouprave, njih 55. U županiji je ustrojeno 16 gradova i 39 općina. Svih 16 gradova ima knjižnicu, kao i 13 općina, dok 26 općina nema. Na brojku od navedenih 29 narodnih knjižnica treba pridodati njihovih 17 ogranaka, što ukupno daje 46 ustrojbenih jedinica narodnog tipa u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Uračunamo li ogranke narodnih knjižnica, Gradska knjižnica Marka Marulića Split obavlja poslove matičnosti nad 188 knjižničnih jedinica. Uračunamo li napore ŽMRS na zagovaranju osnivanja knjižnica kod onih općina koje nemaju narodnu knjižnicu,

GKMM Split obavlja poslove matičnosti nad ukupno 214 postojećih i potencijalnih knjižničnih ustrojbenih jedinica.

Prema *Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 81/2021)*, osnovni zadatak Županijske matične razvojne službe je unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području svoje nadležnosti kroz obavljanje sljedećih aktivnosti:

- sudjeluje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi i Središnjeg stručnog vijeća svih matičnih razvojnih službi Republike Hrvatske sukladno članku 13. *Pravilnika*
- obavlja poslove matične djelatnosti utvrđene člankom 33. i 34. *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*
- nadzire obavljanje knjižnične djelatnosti sukladno članku 43. *Zakona*
- nadzire provođenje specifičnih zadaća knjižnica sukladno *Standardu za narodne knjižnice* i *Standardu za školske knjižnice* u knjižnicama s područja svoje nadležnosti
- na temelju navedenih praćenja izrađuje analize stanja u knjižnicama i njihov stupanj usklađenosti sa standardima te o tome izvješćuje osnivače, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, ministarstvo nadležno za poslove kulture i ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja
- daje stručno mišljenje o postojanju uvjeta za osnivanje odnosno početak rada knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti te njihovih ustrojstvenih i organizacijskih oblika, sukladno članku 11. stavku 2. *Zakona*
- sustavno prati usklađenost planova rada i rada samih knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti s nacionalnim planom razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti
- savjetuje knjižnice i predlaže rješenja u svim aspektima knjižničnog poslovanja sa svrhom dostizanja standarda
- koordinira umrežavanje knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti i njihovo uključivanje u knjižnični sustav Republike Hrvatske sukladno članku 33. stavku 2. *Zakona*
- koordinira i nadzire unos statističkih podataka narodnih i školskih knjižnica u županiji u *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

- skrbi o ravnomjernom razvoju i izgradnji jedinstvene mreže knjižnica na području županije te sa svime upoznaje nadležna nadređena upravna i stručna tijela
- surađuje u projektiranju i opremi prostora narodnih i školskih knjižnica, posebice pri izgradnji novih knjižnica, škola i sl.
- pomaže knjižnicama pri uvođenju novih načina rada, novih oblika poslovanja, novih tehnologija te upućuje djelatnike u nove i složenije poslove
- samostalno ili u suradnji s drugima organizira savjetovanja, seminare i druge oblike stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja
- surađuje u stručnim projektima koje na razini države pokreće Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i potiče suradnju na zajedničkim projektima Županije (npr. digitalizacija zavičajne građe, programi, manifestacije i sl.)
- obavlja poslove pružanja stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu na zahtjev Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- obavlja i druge poslove prema zahtjevu nadležne matične knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Broj djelatnica Županijske matične i razvojne službe: dvije djelatnice od veljače 2022.

Rad u 2022. godini

Nakon odlaska voditelja Matične službe GKMM u kolovozu 2021. godine s radom je, u veljači 2022. godine, započela nova voditeljica Matične razvojne službe GKMM Split.

Savjetovanje i pomoć knjižnicama na području matičnosti redovito se obavlja po zaprimljenim upitima s terena ili neposrednim uvidom u poslovanje od strane ŽMRS, i to najviše u područjima:

- uređenja i opremanja knjižničnih prostora
- nabave knjižnične građe
- stručne obrade građe
- revizije i otpisa
- zaštite građe
- informatizacije
- osposobljavanja za rad u knjižnici

- stručnih ispita
- posredovanja među knjižnicama na terenu i Ministarstvima kulture i obrazovanja
- sudjelovanje i savjetovanje knjižnica u procesima ažuriranja podataka u Upisniku knjižnica, čiji se sustav osuvremenio i prešao pod upravljanje NSK u Zagrebu.

Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021) stručna pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim i školskim knjižnicama u djelokrugu je rada županijskih matičnih službi. Zbog toga smo 2022. godine među narodnim knjižnicama proveli anketu Stara građa i zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama Splitsko-dalmatinske županije kako bi dobili uvid u stanje te započeli s nadzorom u sljedećoj godini.

Osim ankete o staroj građi ŽMRS je posredovala u provođenju anketa drugih stručnih djelatnika i institucija iz SDŽ i RH.

Knjižnicama su se redovito dostavljale obavijesti o stručnim skupovima i ostalim novinama u struci, te različite informacije korisne knjižničarima. Pojednim stručnim djelatnicima knjižnica u Županiji, institucijama, kolegama matičarima i ostalim knjižničarima iz drugih županija pomoć se pružala u provođenju istraživanja.

Prikupljanje, obrada i analiza statističkih podataka o radu knjižnica u 2021. godini odvijali su se u prvoj polovici 2022. godine, a obuhvatili su rad 27 narodnih knjižnica i dva ogranka koji predstavljaju općinske narodne knjižnice u kojima se knjižnična djelatnost vrši temeljem posebnih ugovora. Podaci su se prikupljali pomoću standardiziranih obrazaca NSK putem *Online sustava statističkih podataka o knjižnicama* Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Statistički podaci prikupljeni od knjižnica s područja matičnosti koriste se za izradu analiza stanja u knjižnicama, usporedbe s podacima iz prethodnih godina te izradu skupne slike stanja knjižnične mreže u Županiji. O nezadovoljavajućem stanju u pojedinim knjižnicama, obavještavaju se ravnatelji, nadležna tijela osnivača, NSK i Ministarstvo kulture RH.

Ukupno su tijekom 2022. g. obavljena dva posjeta narodnim knjižnicama u svrhu stručnog nadzora, savjetodavno i/ili zbog praćenja rada. Savjetodavni rad s narodnim knjižnicama intenzivno se odvijao telefonskim i elektroničkim putem. Kada je postojala potreba, pomoć se tražila i od ostalih stručnih djelatnika u matičnoj knjižnici, NSK te Ministarstva kulture RH.

Zagovaranje i savjetovanje u pogledu uređenja knjižničnih prostora

Kao rezultat zagovaranja uređenja i gradnje novih knjižničnih objekata od strane ŽMRS, stanje na terenu je sljedeće:

- Općinska knjižnica Hrvatska sloga Gradac je u 2022. godini dovršila uređenje i preseljenje u novi prostor, a riješen je i status ravnateljice knjižnice.
- Gradska knjižnica Vrgorac je nakon više pokušaja dobila novu ravnateljicu koja ima u planu, zajedno s gradskom vlasti, pokrenuti plan preseljenja u zgradu „Društveno-političkih organizacija“ u centru grada za koje je izrađeno Idejno rješenje adaptacije za novi prostor GK Vrgorac.
- Gradska knjižnica i čitaonica Hvar smještena je u prizemlju i na 1. katu palače Doimi-Radosio (Vukašinović) iz 17. stoljeća. Radi se o objektu od prvorazrednog povijesnog i kulturnog značenja, koji je u izuzetno lošem stanju, zapušten do mjere da je moguće opasan za korisnike i djelatnike. Gradsko vijeće Grada Hvara donijelo je 2020. god. odluku da vrt ispred palače Doimi-Radosio, bude mjesto gradnje nove knjižnične zgrade. Tijekom 2022. godine izrađen je projekt nove zgrade i završena su arheološka istraživanja in-situ.
- Gradska knjižnica i čitaonica Stari grad smještena u zgradi „Hrvatske narodne čitaonice starogradjanske“ iz 19. stoljeća, raspolaže s nedovoljnom površinom za obavljanje minimuma djelatnosti. U 2022. godini dovršeno je uređenje i opremanje dodatnog prostora u potkrovlju zgrade Knjižnice, koje je započeto u 2020.
- Općinska knjižnica "Hrvatski sastanak" 1888 Selca u Selcima na otoku Braču godinama funkcionira u prostoru koji po dijelu odredbi Standarda nije primjeren, a koji je svojim fondom i značajno prerasla. Izrađeno je idejno rješenje adaptacije zgrade „Narodnog doma – Sokolane“ na glavnom gradskom trgu, neposredno uz zgradu postojeće knjižnice, u kojoj će knjižnica dobiti primjeren prostor.

- GKMM Split je adaptirala prostor i osigurala tehničke preduvjete za knjižničnu namjenu prostora smještenog u gradskom kotaru Mejaši u kojem bi se nalazio ogranak za djecu i mlade Mejaši. U 2022. godini su završeni građevinski radovi i započelo se s opremanjem kako bi ogranak počeo s radom tijekom 2023.
- GKMM Split – prihvaćenim projektom *Za dobre vibre – čitaj libre* GKMM Split je dobila priliku da sredstvima EU iz Europskog socijalnog fonda (dobivena sredstva gotovo 4 milijuna kuna) krene u osnivanje Bibliobusne službe. Tijekom 2022. godine provedena je javna nabava. Po pokretanju izrade bibliobusa s dobavljačem IVECO BUS djelatnice Matične službe su izradile prostorni plan uređenja i opremanja vozila u skladu sa Standardom. Matična služba je sudjelovala na svim sastancima GKMM Split s partnerom u projektu Splitsko-dalmatinskom županijom koja se obvezala održavati službu pet godina nakon završetka projekta. Također smo izradili prezentaciju i inicijalni plan stajališta koji smo predstavili županu i jedinicama lokalne samouprave na čijim će se područjima nalaziti stajališta. Nakon izraženog interesa gradova i općina na području SDŽ zajedno s djelatnicama Bibliobusne službe smo obilazile stajališta i napravile preliminarni plan stajališta i okvirnu satnicu.
- GKMM Split – kroz 2022. godinu u sklopu knjižnice Trstenik građevinski se uredio prostor za Bibliobusnu službu. Prostor je većinom skladišni s odvojenim radnim prostorom za djelatnice bibliobusne službe.

Savjetovanje i suradnja u području osnivanja novih narodnih knjižnica

Tijekom 2022.godine nastavljeno je zagovaranje osnivanja narodnih knjižnica kod jedinica lokalne samouprave koje to još nisu napravile ili čiji je pravni status ustanove neusklađen sa *Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*.

Općina Srijane – iskazala je interes za otvaranje knjižnice ili ogranka u svojoj općini te je ŽMRS u inicijalnim razgovorima o uvjetima potrebnim za realizaciju projekta.

Općina Seget je početkom 2022. godine izrazila želju za osnivanjem općinske knjižnice te je ŽMRS u inicijalnim razgovorima sa čelništvom općine o uvjetima potrebnim za realizaciju projekta.

Ostali poslovi

Zbog upita sa terena o aspektima poslovanja koji se tiču knjižničnog programa MetelWin, u suradnji sa tvrkom Point d.o.o. početkom 2022. godine dogovoren su online webinar i koji se tiču edukacije u korištenju knjižničnog programa MetelWin (obrađene su teme statistike, revizije i otpisa građe, uvođenje eura i katalogizacija i inventarizacija).

Tijekom 2022. godine devet narodnih knjižnica je provelo reviziju i redovan otpis, a izvanredan otpis je bio u Gradskoj knjižnici Trogir zbog poplavljenog fonda uzrokovanog jakim nevremenom. Matična služba pregledala je dostavljenu dokumentaciju i pismeno se očitovala o svakoj provedenoj reviziji i otpisu knjižnične građe.

Dio godine bio je posvećen analizi podataka iz Sustava statističkih podataka o knjižnicama i suradnji s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK u Zagrebu, ostalim matičnim službama u RH i knjižničarima na području SDŽ. Osim toga poticalo se knjižnice da ažuriraju podatke u Upisniku knjižnica i pružani su savjeti o načinu promjene podataka te im je ukazano na nove upute od strane NSK za ažuriranje podataka u Upisnik.

ŽMRS je sudjelovao u organizaciji dvaju stručnih webinara, u suradnji sa Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara:

- *Struktura i sadržaj mrežnih stranica – smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica – 19. svibnja 2022.*
- *Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju – 2. prosinca 2022.*

Tijekom 2022. godine započele su pripreme za *16. okrugli stol o pokretnim knjižnicama* i *10. festival hrvatskih bibliobusa s međunarodnim sudjelovanjem*. Domaćin je u svibnju 2023. godine GKMM Split, a djelatnice Matične službe su u Programskom i Organizacijskom odboru.

Suradivali smo i s NSK te redovno prisustvovali sastancima Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi. Redovna je suradnja i s Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Uredom državne uprave, HKD-om, Društvom knjižničara u Splitu, te ostalim knjižnicama izvan županije, kao i ostalim stručnjacima iz područja informacijskih znanosti.

Djelatnice ŽMRS sudjelovale su i u stručnim poslovima u matičnoj knjižnici, kao što su:

- rad u Stručnom vijeću GKMM Split.
- prikupljanje i obrada statističkih podataka za mrežu knjižnica GKMM.
- planiranje osnivanja bibliobusne službe GKMM Split i nabave bibliobusnog vozila u okviru natječaja ESF-a *Čitanjem do uključivog društva*.
- planiranje prostora i opremanja novog ogranka GKMM Split u kotaru Mejaši.
- Planiranje i opremanje prostora za Bibliobusnu službu u sklopu knjižnice Trstenik.
- GKMM projekt digitalizacije baštinske građe.
- Suradnja s kolegama iz matične knjižnice u područjima:
  - uređenja i opremanja knjižničnog prostora
  - nabave knjižnične građe
  - stručne obrade građe
  - revizije i otpisa
  - zaštite građe
  - informatizacije
  - osposobljavanja za rad u knjižnici
  - stručnih ispita
  - posredovanje s Ministarstvom kulture i medija
  - prilagodbe poslovanja u procesu zamjene hrvatske kune eurom kao službenom valutom
  - prijavi za ERASMUS+ akreditaciju u okviru sektora obrazovanja odraslih

Osobno stručno usavršavanje i rad u stručnim tijelima

Hanja Anić

Sudjelovanje:

- Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške (narodne i školske knjižnice) – online predavanje 25. veljače 2022.
- Critical interventions in information and media literacy in schools and universities (prof. dr. sc. Anne J. Gilliland) – online predavanje CSSU, 13. travnja 2022.

- 7. stručni kolokvij Društva knjižničara u Splitu – GKMM Split, 9. lipnja 2022.
- 21st Mobile Libraries Conference of the Mobile Libraries Section of the Slovenian Library Association – Murska Sobota, Slovenija 13. i 14. svibanj 2022.
- Knjižničarska (ne)konferencija KcConnect u organizaciji knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ – Koprivnica, 22.-24. rujna 2022.
- Radionica Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima – GKMM Split, 21. travnja 2022.

Organizacija:

- Članica programsko-organizacijskog odbora *16. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festivala hrvatskih bibliobusa, s međunarodnim sudjelovanjem 26.5.-27.5.2023.*

Rad u stručnim tijelima:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split
- Članica Društva knjižničara u Splitu
- Pridružena članica Komisije za pokretne knjižnice HKD

Maja Stazić

Sudjelovanje:

- Critical interventions in information and media literacy in schools and universities, Anne J. Gilliland - webinar 13.4.2022.
- Dvotjedna ERASMUS+ mobilnost u Finskoj - 16.5.-27.5.2022.
- 7. kolokvij Društva knjižničara Split - izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica" - 9.6.2022.
- TCA seminar ERASMUS+ akreditacija u sektoru obrazovanja odraslih, Malta - 5.-7.9.2022.
- AMPEU Hrvatska, webinar na temu ERASMUS+ akreditacije - 14.9.2022.

- TCA seminar ERASMUS+ akreditacija u sektoru obrazovanja odraslih, digital day/webinar - 22.9.2022.

- 47. Izborna skupština HKD-a - izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica", Zadar - 5.10.-7.10.2022.

- Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji (Poreč) - online izlaganje na temu ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica" - 23.11.2022.

Organizacija:

- Koordinatorica i članica organizacijskog tima ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica", GKMM Split

- Članica projektnog tima za prijavu ERASMUS+ akreditacije za GKMM Split u okviru sektora obrazovanja odraslih (akreditacija za ustanovu dodijeljena u siječnju 2023.)

- Članica programsko-organizacijskog odbora *16. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festivala hrvatskih bibliobusa, s međunarodnim sudjelovanjem* 26.5.-27.5.2023.

Ostalo:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split

- Članica Društva knjižničara u Splitu

Klasa: 612-04/23-01/58

Ur. broj: 2181-237-04/23-81

U Splitu, 10. veljače 2023.

Voditeljica ŽMRS

Hanja Anić, dipl. iur.,

viša knjižničarka

Dostavlja se:

1. Gradska knjižnica Marka Marulića Split, ravnateljica
2. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatski zavod za knjižničarstvo
3. Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske